

Jaardocument Bevolkingszorg 2016

Maastricht, maart 2017

Inhoudsopgave

1	Bestuur, Directie en vaststelling	4
2.	Inleiding Bevolkingszorg.....	6
3.	Toelichting op dit verslag.....	6
4.	Bevolkingszorg.....	6
5.	Opgeleverde producten 2016 onderdeel Bevolkingszorg.....	7
5.1	Programmaplan 2016.....	7
5.2	Enkele activiteiten nader toegelicht:	9
6.	Financiële paragrafen Bevolkingszorg.....	12
6.1.	Algemeen.....	12
6.2	Weerstandsvermogen	12
6.3	Bedrijfsvoering	12
6.4	Verbonden partijen.....	13
7.	Jaarrekening 2016 Bevolkingszorg.....	13
7.1	Rekening van baten en lasten 2016 Bevolkingszorg	13
7.2	Toelichting op de jaarrekening	14
7.3	Balans Onderdeel Bevolkingszorg	16
7.4	Kengetallen.....	17

Voorwoord

In de rampenbestrijding en crisisbeheersing speelt de gemeente een belangrijke rol, zowel in de voorbereiding, de uitvoering als in de nafase.

De gemeenten zijn vanaf het eerste moment bij een crisis betrokken, bijvoorbeeld bij de opvang van slachtoffers, het proces van crisiscommunicatie maar ook bij het informeren van verwanten. En wanneer de brandslang is opgerold, het dranghek is weggehaald en de laatste ambulance is vertrokken, hebben gemeenten vaak nog de handen vol aan het organiseren van allerlei nazorgactiviteiten. Activiteiten die vaak langer duren dan het incident. De gemeente is tijdens incidenten een gelijkwaardige, operationele partner van de operationele hulpdiensten.

In 2013 hebben de 18 Zuid-Limburgse gemeenten met elkaar afgesproken om zowel de voorbereiding op, als de aanpak van een incident regionaal te organiseren in het onderdeel Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De afgelopen jaren is deze kolom Bevolkingszorg sterk geprofessionaliseerd als het gaat om hun rol in de crisisbeheersing. Vanaf 2015 wordt gewerkt vanuit één regionale crisisorganisatie Bevolkingszorg aangevuld met lokale functionarissen. Een regionaal team wat ten dienste staat van alle gemeenten. Dit regionaal team werkt tijdens de crisis vanuit het Regionaal crisiscentrum MCC te Maastricht. Naar aanleiding van enkele evaluaties van incidenten is aanvullend op deze afspraak in 2016 besloten om eveneens het team Crisiscommunicatie op hard piket te zetten en extra te investeren in opleiden, trainen en oefenen. Dit team is vanaf 1 januari 2017 operationeel. Wel zal de komende jaren vooral ingezet worden op vakbekwaamheid van alle sleutelfunctionarissen in de crisisorganisatie, conform de landelijke eisen.

Piet Buijtels, Bevolkingszorg

Coördinerend Gemeentesecretaris

1 Bestuur, Directie en vaststelling

1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept jaarrekening. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is als volgt samengesteld (01-01-2017):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	voorzitter
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	portefeuille Politie
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	portefeuille GHOR
		plaatsvervangend voorzitter
		portefeuille Brandweer
		portefeuille financiën
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	portefeuille multidisciplinair
		portefeuille Bevolkingszorg (gemeenten)

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (01-01-2017):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten-Bodden	Beek	Lid
De heer L.M.C. Winants	Brunssum	Lid
De heer D.A.M. Akkermans	Eijsden-Margraten	Lid
De heer J.G.M.T. Ubachs	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R.K.H. Krewinkel	Heerlen	Lid
De heer J.J.M. Som	Kerkrade	Lid
De heer R.J.H. Vlecken	Landgraaf	Lid
Mevrouw J.M. Penn-te Strake	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw D.H. Schmalschläger	Nuth	Lid
Mevrouw O.M.T. Wolfs	Onderbanken	Lid
De heer L.J.P.M. Frissen	Schinnen	Lid
De heer R. de Boer	Simpelveld	Lid
De heer G.J.M. Cox	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.M. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer R.L.T. van Loo	Vaals	Lid
De heer M.J.A. Eurlings	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.1.1 Directie

De directie bereidt de concept jaarrekening voor.
De directie is als volgt samengesteld (01-01-2017):

Naam	Organisatie	Functie
De heer F.C.W. Klaassen	GGD Zuid Limburg	Directeur Publieke Gezondheid / Directeur GGD Zuid Limburg
De heer G. van Klaveren Directeur	Brandweer Zuid-Limburg	Regionaal Commandant /
De heer P. Buijtels Mevrouw	Bevolkingszorg (gemeenten)	Coördinerend Gemeentesecretaris
M.E.J. Goldsmits-Brouns	Politie eenheid Limburg	Directeur

1.2 Opstellen en vaststellen jaarrekening 2016

1.2.1 Opstellen

De concept jaarrekening 2016 wordt door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 24.03.2017.

---

*Voorzitter,
J.M. Penn-te Strake*

---

*Secretaris,
F.C.W. Klaassen*

1.2.2 Vaststellen

De jaarrekening 2016 wordt door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 16.06.2017

---

*Voorzitter,
J.M. Penn-te Strake*

---

*Secretaris,
F.C.W. Klaassen*

---

2. Inleiding Bevolkingszorg

In de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is ook het organisatieonderdeel Bevolkingszorg opgenomen, waarin de 18 gemeenten nauw met elkaar samenwerken in de rampen- en crisisorganisatie. Het betreft regionale uitvoering van een aantal wettelijke taken en gemeentelijke taken die om doelmatigheidsredenen bij de Veiligheidsregio zijn ondergebracht. Dit is verder uitgewerkt in een organisatieverordening. Hierbij ontvangt u de ontwerp-jaarrekening over 2016, waarin zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd wordt over het gevoerde beleid en werkzaamheden van de kolom Bevolkingszorg 2016.

3. Toelichting op dit verslag

In dit document blikken we kort terug naar het jaar 2016. Jaarlijks wordt een programmaplan Bevolkingszorg opgesteld ten behoeve van de planning en uitvoering. De Coördinerend Gemeentesecretaris (CGS) stelt het programmaplan vast.

4. Bevolkingszorg

Om te kunnen voldoen aan de Wet Veiligheidsregio's en de hierin opgenomen kwaliteitseisen heeft het Algemeen Bestuur 09 december 2011, door het vaststellen van het Crisisplan, besloten de gemeentelijke crisisorganisatie regionaal te organiseren en uit te voeren. Door de gemeenten is geconstateerd dat de schaal van de gemeente vaak al te klein is om zelfstandig een grote ramp te kunnen bestrijden. Om deze reden is door het Algemeen bestuur op 31 maart 2013 besloten om zowel in de warme- als koude fase de crisisorganisatie te regionaliseren. De voorbereiding, coördinatie en de planvoering werd in 2016 onder verantwoordelijkheid van de CGS door de medewerkers bureau Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio uitgevoerd.

5. Opgeleverde producten 2016 onderdeel Bevolkingszorg

5.1 Programmaplan 2016

De volgende activiteiten werden in 2016 door het organisatieonderdeel Bevolkingszorg vooraf vastgelegd. Aangegeven is de stand van zaken m.b.t. deze vastgestelde activiteiten.

Verklaring gebruikte kleuren in de rapportage

	Was voorzien is nog niet opgepakt
	Was voorzien, is nog niet gereed
	Gereed

Processen en activiteiten		2016	Opmerkingen
Doorontwikkeling Bevolkingszorg 01.01.2016	Doorontwikkeling IM, proces informatie		Bemensing aangewezen en opgeleid; het landelijk examen vindt begin 2017 plaats
	Verder ontwikkelen Vakbekwaamheid		In verband met een vacature en de doorontwikkeling is dit doorgeschoven naar 2018
Uitwerking rapport Bevolkingszorg op Orde	Implementatie Bevolkingszorg op orde 2.0		In dit rapport is de landelijke visie van Bevolkingszorg opgenomen en staan de landelijke prestatie-eisen beschreven
Uitwerken van enkele Deelprocessen Procesonderhoud	Afspraken met RUD m.b.t. milieu-incidenten		
	Operationeel overleg met alle teams: omgevingszorg, publieke zorg, bedrijfsvoering, sectie en officier van dienst		Periodiek overleg
Crisiscommunicatie	Aanpassen deelproces Crisiscommunicatie		
	Implementeren aanbevelingen crisiscommunicatie n.a.v. het incident Chemelot 2016		Vanaf 31 december 2016 staat het volledige team Crisiscommunicatie op hard piket en zijn de opleidingen in volle gang
Beheer Communicator/ AGM en LCMS	Onderhouden en beheren van het alarmeringssysteem		Doorlopend proces
Intranet	Onderhouden en beheer Intranet paginawebsite Bevolkingszorg		Doorlopend proces
Mono OTO-plan 2016	Aanbieden van functie- en procesgerichte opleidingen; mede aan de hand van de landelijke profielen GROOTER		
	Aanbieden van trainingen & oefeningen volgens het opleidingsplan 2016		

Multi OTO plan	CoPi, ROT, GBT en RBT oefeningen		
Multi OTO A2 tunnel	Diverse trainingen en oefeningen		Afgerond dec 2016
Systeemtest 2016			Door het vele oefenen in de A2 tunnel is de systeemtest doorgeschoven naar 2017
Planvorming multi	Herziening RBP MAA		Participeren in projectgroepen
	Herziening RBP AWACS		Multi informatie kaarten (MIK); de implementatie MIK terrorisme vindt plaats eerste helft 2017
	Plan van aanpak Gem noodplan langdurige stroomuitval		
	Herziening MIK extreem Weer		
	MIK Terroristische dreigingen		
	MIK actualiseren Stralingsincidenten		
	MIK afronden chemelot		
	Regionaal Beleidsplan 2016 Doorgeschoven naar 2017		
Evaluaties incidenten	Evalueren incidenten en doen van verbeter voorstellen		Elke grip vanaf 2 wordt mono en multi geëvalueerd
Adviezen/annotaties Aan bestuur en burgemeesters	CGS/VD/DB/AB		
P&C cycli o.a.	Begroting 2017		
	Rekening 2016		
Evenementen	Verstrekken van multi adviezen RMAE C-evenementen		Bevolkingszorg voorzitter
	Evalueren adviezen C-evenementen		Doorlopend proces
	Implementeren evenementenassistent en de evenementenkalender		Vanaf 31 december is de eerste gemeente Eijsden-Margraten aangesloten op de Evenementen Assistent. (digitale tool om het evenementenproces te stroomlijnen)
	OvB BZ voorbereiden op Incidenten bij C evenementen		Bij C evenementen worden doorleefsessies gehouden.
Sociale veiligheid	Verder uitwerken Burgernet		Doorlopend
	Beheren NL-Alert		
	Zelfredzaamheid / burgerhulp		On hold gezet: onvoldoende capaciteit om dit nu op te pakken
Uitwerking acties BZ convenanten vitale partners			continu
Lichte coördinatie vluchtelingen vrzl	Vrzl speelt een rol bij de crisisnoodopvangplekken en deelname aan de provinciale ambtelijke werkgroep en bestuurlijke stuurgroep noodopvangplekken		Afgerond dec 2016
Strategische Rijksagenda Landelijk namens de alle gemeenten accounthouder	Strategische Rijksagenda Opstellen landelijke visie "Water & evacuatie"		Deelname en aanspreekpunt namens landelijke gemeenten

"water & evacuatie			
Landelijk namens de alle gemeenten accounthouder kernincidenten	Strategische Rijksagenda		Deelname en aanspreekpunt namens landelijke gemeenten
Landelijk namens de alle gemeenten accounthouder Defensie	Strategische Rijksagenda		Deelname en aanspreekpunt namens landelijke gemeenten
Lid stuurgroep Vakbekwaamheid BZ			Landelijke deelname; is overgedragen aan een andere Veiligheidsregio
Operationele Overleggen met klankbordgroep, AOV-ers, OVDBZ, sectie			
Landelijk overleggen LOCB en Managementraad Bevolkingszorg			

5.2 Enkele activiteiten nader toegelicht:

Oefenen in 2016

Aan de sleutelfunctionarissen van de crisisorganisatie zijn de opleidingen conform het vastgestelde opleidingsplan 2016 uitgevoerd. Voor de sectie bevolkingszorg (organisatiestructuur per 1 januari 2016) hebben alle functionarissen een (landelijke) opleiding gehad. De opleiding van de nieuwe functie Hoofd Informatie wordt begin 2017 afgerond. Het examen wordt georganiseerd door het Instituut Fysieke Veiligheid,

Hieronder een opsomming van de OTO-activiteiten 2016:

- Functie specifieke training Teamleider
- Proceskennis Slachtofferinformatie Systeem
- Examen Hoofd Sectie Bevolkingszorg
- Examen Hoofd Taakorganisatie Bevolkingszorg
- Opleiding Officier van Dienst Bevolkingszorg (landelijk examen)
- Periodiek Operationeel overleg
- Training Verslaglegging beleidsteam en Landelijk management Systeem
- Training Informatiemanagement
- Opleiding Hoofd Taakorganisatie Bevolkingszorg (landelijk examen)
- Opleiding Hoofd Informatie
- Opleiding Crisiscommunicatie
- Opleiding Omgevingsanalist Crisiscommunicatie
- Opleiding LCMS
- Opleiding persvoorlichting
- Verticale oefening tussen sectieteamleden en de lokale gemeente

Het jaarplan Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) is vrijwel volledig uitgevoerd, waardoor vele actoren de kans gekregen hebben hun functioneren tijdens crises te onderhouden en te verbeteren. De opleidingen en oefeningen m.b.t. de Tunnel A2 Maastricht zijn eind 2016 afgerond.

Crisiscommunicatie

Naar aanleiding van enkele GRIP-incidenten en de systeemtest 2016 is het proces crisiscommunicatie in 2016 geëvalueerd. Dit heeft samen met het feit dat de snelheid waarmee de samenleving en daarmee communicatieomgevingen wijzigen, geleid tot een nieuwe opzet van de crisiscommunicatie-omgeving. Waardoor burgers adequaat informatie krijgen, handelingsperspectieven worden geboden en bestuurders strategisch worden geadviseerd. De doelstelling van crisiscommunicatie is drieledig: Informatie verstrekken, schade beperken en betekenis geven. De organisatie crisiscommunicatie dient conform de normen van de commissie Bruinooog (Bevolkingszorg op Orde) in staat te zijn om binnen 30 minuten de burger informatie te verschaffen en handelingsperspectieven te bieden. Daarnaast binnen 60 minuten de bestuurder strategisch te adviseren.

De basis van crisiscommunicatie ligt in de perceptie van wat door de burger als een crisis wordt ervaren en de gevolgen die hij daarvan ondervindt. De mate van een crisis en tot welke hoogte crisiscommunicatie nodig is wordt dus a priori bepaald aan de hand van de maatschappelijke impact die de crisis teweeg brengt. De vigerende GRIP-structuur is voor de inzet van crisiscommunicatie dus niet leidend. Crisiscommunicatie is 'de achilleshiel van een crisis. Besloten is om aan het operationeel proces crisiscommunicatie meer prioriteit te geven. In 2016 is de Veiligheidsregio ook gestart met de analysetool Obi4wan en wordt een groep analisten opgeleid en getraind in het opstellen van omgevingsanalyses (informatiebehoefte van buiten naar binnen halen). Dat betekent het beschikbaar stellen van voldoende resources, breder draagvlak en een juiste positionering van het veld communicatie in zowel de koude als de warme fase. Al met al in 2016 is het team Crisiscommunicatie uitgebreid naar 7 functies op hard piket en is gelijktijdig gestart met het uitrollen van een specifiek functiegericht opleidingsprogramma. Vanaf 31 december 2016 is het volledige team Crisiscommunicatie operationeel.

Incidenten

Ondanks inspanningen in de preventieve sfeer kunnen zich toch incidenten en calamiteiten voordoen. Bij deze incidenten kan Zuid-Limburg rekenen op de inzet van de medewerkers crisisbeheersing en rampenbestrijding Bevolkingszorg. Naast de hulpdiensten zijn de medewerkers van de gemeenten hierbij in actie gekomen. De navolgende incidenten hebben zich in Zuid-Limburg voorgedaan waarbij ook crisisorganisatie Bevolkingszorg is ingezet.

Overzicht GRIP incidenten VRZL 2016

	Datum	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4	Naam incident
1	15 januari	1				Brand (asbest) Berg en Terblijt
2	20 januari	1				Brandlucht AZM
3	20 januari	1				Brand Landgraaf
4	21 januari		2			Grote brand Van der Valk Heerlen
5	5 februari		2			Storm Carnaval
6	12 februari	1				Grote Brand Kerkrade
7	24 februari	1				OGS A76 (tankwagen)
8	17 maart	1				Sittard-Geleen – sterke Gaslucht
9	29 april	1				Ongeval (spookrijder) A79
10	2 juni	1				Vijlen – ondergelopen boerderij
11	4 juli		2			Asbestbrand Holleweg te Munstergeleen
12	19 juli	1				Middelbrand appartementencomplex Op den Nobel Heerlen
13	2 augustus	1				Maastricht Widelanken
14	8 oktober		2			Zeer grote brand Beatrixhaven
15	14 oktober	1				Zeer grote brand Rd4 Nijverheidsweg Heerlen
16	1 december	1				Ontruiming flat Brunssum
17	1 december		2			Ammoniak uitbraak Chemelot
18	26 december	1				Stank station Sittard
19	31 december	1				OGS Stein – Heerstraat (CO-melding)

GRIP 1	14			
GRIP 2		5		
GRIP 3			0	
GRIP 4				0

Evenementen

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio heeft op 10 juni 2011 de 'Handreiking aanpak evenementen Veiligheidsregio Zuid-Limburg' vastgesteld. Deze is in 2014 geactualiseerd. Doel van de regionale handreiking is om te komen tot afspraken over de aanpak van evenementen in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

De Regionale Multidisciplinaire Adviesgroep Evenementen (RMAE) heeft voor de zgn. C-evenementen vervolgens op basis van deze handreiking aan de burgemeesters multidisciplinaire adviezen verstrekt.

Multidisciplinair advies is in 2016 uitgebracht over:

- Pinkpop te Landgraaf
- Auw Wieverbal te Valkenburg aan de Geul
- Oktoberfeest Sittard
- Iron man Maastricht
- Castle of love Kerkrade
- Tefaf Maastricht
- Carnaval

De invoering van de Evenementen Assistent (evenementenloket waarbij de 18 gemeenten, de hulpdiensten en de Veiligheidsregio op elkaar zijn aangesloten) incl. de daarvoor beschikbaar middelen is in de AB vergadering van december 2015 geaccordeerd. In 2016 is begonnen met het implementeren van de Evenementenassistent. 31 december 2016 is de eerste gemeente (Eijsden-Margraten) live gegaan met de Evenementenassistent. De andere gemeenten zullen in de eerste helft 2017 worden aangesloten.

Vluchtelingen

Aandacht is besteed aan de verhoogde instroom van vluchtelingen. De gemeenten zijn natuurlijk al jarenlang een belangrijke partner voor de reguliere vreemdelingenketen. Op 17 september 2015 bleek er een acuut probleem: er waren niet voldoende opvangplekken. Door de staatssecretaris van V&J werd verzocht om gebruik te maken van de crisisnoodopvang van de crisisketen in Nederland. 2016 is de Veiligheidsregio aangeschoven aan de provinciale regietafel. Eind 2016 is door de regie tafel besloten om de focus meer te leggen op de statushouders en het integratieproces. De Veiligheidsregio neemt dan ook niet meer actief deel aan de Provinciale regietafel.

6. Financiële paragrafen Bevolkingszorg

6.1. Algemeen

De financiële paragrafen gaan vooral over een aantal beheersmatige onderwerpen. In het 'Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) is een aantal verplichte onderwerpen opgenomen. De in dit hoofdstuk behandelde paragrafen zijn:

- Weerstandvermogen
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

6.2 Weerstandvermogen

Voor het onderdeel Bevolkingszorg is geen weerstandvermogen opgebouwd. De financiële gevolgen van eventuele risico's worden opgevangen binnen de exploitatie.

6.3 Bedrijfsvoering

Binnen het organisatieonderdeel Bevolkingszorg werken 7 medewerkers op detacheringbasis. Hiervan werken 2 medewerkers op parttime basis. De medewerkers zijn in de loop van 2013 ingestroomd. De rechtspositie van de desbetreffende gemeenten zijn van toepassing. Het onderdeel is gehuisvest in het MCC te Maastricht.

De verdere organisatie-inrichting en toedeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden vastgelegd in het organisatiebesluit van het onderdeel Bevolkingszorg. De ICT wordt verzorgd door de Veiligheidsregio.

WNT

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Bevolkingszorg, wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet normering topinkomens (WNT). De governance van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is in 2016 namelijk zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die ook het onderdeel Bevolkingszorg betreffen. De Coördinerende Gemeentesecretaris in de Veiligheidsdirectie is verantwoordelijk voor het onderdeel Bevolkingszorg.

Directie: De Coördinerend Gemeentesecretaris, heeft deze functie voor het hele boekjaar 2016 onbezoldigd bij het onderdeel Bevolkingszorg vervuld.

Bestuur: Voor de bestuursleden verwijzen we naar het overzicht (tabel) op pagina 4. Alle bestuursleden hebben in 2016 deze functie onbezoldigd vervuld.

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg, onderdeel Bevolkingszorg beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan, er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt en er zijn geen overige functionarissen die de gestelde normbedragen overschrijden.

6.4 Verbonden partijen

Er zijn geen privaat- c.q. publiekrechtelijke organisaties waarin het onderdeel Bevolkingszorg een bestuurlijk dan wel financieel belang heeft.

7. Jaarrekening 2016 Bevolkingszorg

7.1 Rekening van baten en lasten 2016 Bevolkingszorg

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording zoals van toepassing op gemeenten. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva zijn gebaseerd op historische kosten. De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de vorderingen wordt mogelijk rekening gehouden met een voorziening wegens oninbaarheid op basis van individuele beoordeling. De onder vlottende activa behorende vorderingen worden onderverdeeld in: vorderingen op openbare lichamen, overige vorderingen, waarborgsommen en overlopende activa. Verder worden onder vlottende activa de liquide middelen opgenomen die vrij beschikbaar zijn.

De onder vlottende passiva behorende kortlopende schulden worden onderverdeeld in; crediteuren, betalingen onderweg, overlopende passiva en overige rekening courantsaldi. De kortlopende schulden hebben, tenzij anders vermeld, een looptijd van korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangsten gemeentelijke en rijksbijdragen vermeerderd met de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderingsgrondslagen.

Jaarrekening 2016

Baten en lasten 2016 Bevolkingszorg

Omschrijving	Werkelijk	Begroting	Werkelijk	Saldo
	2015	2016	2016	2016
Lasten				
Personeelslasten	456.452	440.720	465.069	-24.349
Opleiding, vorming en training	59.057	8.300	58.342	-50.042
Kantoor	27.943	24.854	70.045	-45.191
Overige kosten	27.800		33.948	-33.948
Bijdrage programmabureau	9.000	9.000	9.128	-128
Onvoorzien		7.700		7.700
Totaal lasten	580.252	490.574	636.532	-145.958
Baten				
Bijdrage gemeenten	364.365	291.447	369.987	78.540
Bijdrage Bdur via GHOR	196.260	199.127	196.805	-2.322
Overige inkomsten	45.124		36.452	36.452
Totaal baten	605.749	490.574	603.244	112.670
Saldo exploitatie exclusief reserves	25.497	0	-33.288	-33.288
Reserves				
Stortingen in reserves	-45.124			0
Onttrekkingen uit reserves	27.800			0
Totaal reserves	-17.324	0	0	0
Saldo exploitatie inclusief reserves	8.173	0	-33.288	-33.288

7.2 Toelichting op de jaarrekening

Het exploitatiesaldo van het onderdeel Bevolkingszorg over het boekjaar 2016 bedraagt € 33.288,-- nadelig. In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt ingegaan op de, in materiële zin, belangrijkste posten ten opzichte van de begroting 2016.

Er is een aantal overschrijdingen te constateren. Die staan in causaal verband met eerdere besluitvorming inzake het vormen van een bestemmingsreserve "Kwaliteitshandhaving/verbetering Bevolkingszorg". Deze reserve is bestemd om, eenmalig, de uitgaven van een aantal projecten te bekostigen.

Bij bestuurlijke besluitvorming in juni 2015 inzake de bestemming van het batig rekeningsaldo 2014 is besloten om dit saldo te bestemmen voor handhaving van de kwaliteit Bevolkingszorg. Voor het incidenteel afdekken van de landelijke-en regionale projecten:

- risico-en crisiscommunicatie
- kwaliteitsversterking/handhaving Bevolkingszorg
- de EvenementenAssistent, evenals
- de verplichte afdracht aan het Rijk voor projecten (SIS, Crisiscommunicatie, Bevolkingszorg op Orde) van het landelijk instituut Fysieke Veiligheid.

Als gevolg van onderuitputting op een aantal posten is het beroep op de bestemmingsreserve beperkt gebleven tot een bedrag van € 33.288,-. Dit bedrag betreft het aanschaffen van de Evenementen Assistent. (besluit AB van 20151204). Deze uitgave is geboekt onder de post kantoorkosten. Een korte toelichting over de Evenementen Assistent is beschreven onder paragraaf 5.2. De incidentele personeelslasten crisiscommunicatie welke, conform besluit Algemeen Bestuur d.d. juni 2016, gefinancierd zouden worden uit de bestemmingsreserve zijn als gevolg van openstaande vacatures volledig opgevangen in de reguliere post salarissen. De financiële bijdrage van de gemeenten is hoger dan geraamd als gevolg van de bijdrage in de kosten van opleiden, trainen en oefenen ad € 0,115 per inwoner, conform afspraken, welke ook zijn vastgelegd in de begrotingen 2015, 2016 en 2017.

7.3 Balans Onderdeel Bevolkingszorg

Activa	31-12-2016	31-12-2015
	Eindbalans	Beginbalans
Liquide middelen		
Kas	351	127
Rekening courant	646.258	358.098
Totaal liquide middelen	646.609	358.225
Vorderingen		
Debiteuren		28.089
Vooruitbetaald	37.477	
Totaal vorderingen	37.477	28.089
Totaal vlottende activa	684.086	386.314
Totaal activa	684.086	386.314

Passiva	31-12-2016	31-12-2015
	Eindbalans	Beginbalans
Reserves		
Bestemmingsreserve	318.587	310.414
Rekeningsaldo 2016	-33.288	8.173
Totaal reserves	285.299	318.587
Kortlopende schulden		
Crediteuren	398.787	63.502
Overlopende passiva	0	4.225
Totaal kortlopende schulden	398.787	67.727
Totaal Passiva	684.086	386.314

Toelichting Balans

Rekening courant

De betalingen en de ontvangsten van het onderdeel bevolkingszorg lopen via de administratie van Brandweer Zuid-Limburg. Hiervoor heeft bevolkingszorg een rekening courant met Brandweer Zuid-Limburg.

Vooruitbetaald

Het betreft een vooruitbetaalde factuur inzake een in 2017 te houden leergang evenementenveiligheid.

Bestemmingsreserves

Bij bestuurlijke besluitvorming (AB) in juni 2016 is besloten om het rekeningresultaat 2015 ad € 8.173,- toe te voegen aan de reserve kwaliteitshandhaving bevolkingszorg.

Deze reserve is met name bedoeld voor het afdekken van incidentele uitgaven voor landelijke en regionale projecten:

- risico- en crisiscommunicatie
- kwaliteitsverbetering bevolkingszorg
- de evenementen assistent, evenals
- de verplichte afdracht aan het Rijk voor projecten (SIS, Crisiscommunicatie, Bevolkingszorg op Orde) van het landelijk instituut Fysieke Veiligheid.

De bestemmingsreserve bedraagt per ultimo 2016 € 318.587,-

Rekeningsaldo 2016

Het rekeningsaldo 2016 bedraagt € 33.288,- nadelig.

Crediteuren

Het betreft voornamelijk (ruim € 350.000,-) per 31 december nog te betalen kosten van door gemeenten bij Bevolkingszorg gedetacheerd personeel alsmede piketvergoedingen van gemeentelijk personeel.

7.4 Kengetallen

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. De financiële gevolgen van eventuele risico's worden opgevangen binnen de exploitatie.

Weerstandscapaciteit	31-12-2016
Reserves	285.299
Ruimte op de begroting	
Onbenutte belastingcapaciteit	
Totaal	285.299

Financiële kengetallen

1A Netto Schuldquote		Jaarrekening 2016
A	Vaste schulden	
B	Netto vlottende schuld	398.787
C	Overlopende passiva	
D	Financiële activa	
E	Uitzettingen	
F	Liquide middelen	646.609
G	Overlopende activa	37.477
H	Totale baten	603.244
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%		-47,29%

1B Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		Jaarrekening 2016
A	Vaste schulden	
B	Netto vlottende schuld	398.787
C	Overlopende passiva	
D	Financiële activa	
E	Uitzettingen	-
F	Liquide middelen	646.609
G	Overlopende activa	37.477
H	Totale baten	603.244
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%		-47,29%

2. Solvabiliteitsratio		Jaarrekening 2016
A	Eigen vermogen	285.299
B	Balanstotaal	684.086
Solvabiliteit (A/B)*100%		41,71%

3. Kengetal grondexploitatie		n.v.t.
-------------------------------------	--	---------------

4. Structurele exploitatieruimte		Jaarrekening 2016
A	Totale structurele lasten	636.532
B	Totale structurele baten	603.244
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	
E	Totale baten	603.244
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E*100%		-5,52%

5. Belastingcapaciteit		n.v.t.
-------------------------------	--	---------------

Toelichting financiële kengetallen.

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen is te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is licht dalende mede als gevolg van het feit dat in het jaar 2017 nog onttrekkingen aan de reserve zullen plaatsvinden opgenomen terwijl naar verwachting het balanstotaal gelijk zal blijven.

Het **kengetal grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten en is niet van toepassing op dit organisatie onderdeel.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte aanwezig is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting 2017 is nog rekening gehouden met incidentele onttrekkingen aan de reserves. De begroting en ook de realisatie kennen nauwelijks incidentele lasten en baten.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk van een organisatie onderdeel zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde en is hier niet van toepassing.

Bevolkingszorg volgt verplicht de regels van de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) en handelt in de zin van deze wet.

Liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

Stappen (1–4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) – (2) = (3)			
ultimo maand 1			-
ultimo maand 2			-
ultimo maand 3			-
(4) gemiddelde van (3)	-	-	-
Stappen (5–9)	Variabelen	Bedragen	
-5	<i>kasgeldlimiet</i>		52.196
(6a) = (5>4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		52.196
(6b) = (4>5)	overschrijding van de kasgeldlimiet	nvt	
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Rekeningtotaal		636.532
-8	Percentage regeling		8,20
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		52.196

Renterisiconorm

Stap	Variabelen renterisiconorm	2016
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	
3	Renterisico (1+2)	-
4	Renterisiconorm	127.306
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	127.306
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-
Berekening renterisiconorm		
4a	Rekeningtotaal	636.532
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	127.306

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid Limburg

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van het onderdeel Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio Zuid Limburg (hierna: Bevolkingszorg) gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaardocument opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van Bevolkingszorg op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de rekening van baten en lasten over 2016;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Bevolkingszorg op 15 april 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Bevolkingszorg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 6.365, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit de overige paragrafen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Bevolkingszorg voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg:

- is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen;
- met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controle protocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur van Bevolkingszorg is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Bevolkingszorg.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Bevolkingszorg op 15 april 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Bevolkingszorg;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur van Bevolkingszorg en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur van Bevolkingszorg onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht, 29 maart 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. N.A.J. Silverentand RA